

I VECKAN. Arkitekten Björn Nilsson var med och räddade det förfallna Societetshuset i Öregrund på 1990-talet. Nu har han engagerat sig för att Källörsskolan ska bli ett utropstecken vid Östhammars sjöfront.

Text:
Josef Nylén
josef.nylen@unt.se
018-478 13 49

”Vi ser möjligheterna och räknar på ett annat sätt”

1 Varför har du engagerat dig för en restaurering av Societetshuset Källör?

– Jag kallar det här för en signaturbyggnad för Östhammar. Det är något helt unikt som bara finns här i hela landet. Jag ser en restaurering som en chans för Östhammar att få ett utropstecken och en sevärdhet vid vattnet, samtidigt som det skulle ha ett stort värde för Östhammarsborna med ett societetshus för fester och bröllop. Förutsättningarna för att göra det här till en samlingslokal är mycket bättre än de var i Öregrund.

2 På vilket sätt?

– Det finns parkeringsplatser, inga grannar blir störda och det här är en större byggnad med flera sidor. Dessutom är den här byggnaden i betydligt bättre skick. Den ursprungliga delen av huset har ytterst lite rötskador, jag har själv gått runt och stuckit med en kniv och en person från bygdegårdsföreningen har krupit runt i grunden.

3 För knappt 20 år sedan ledde du restaureringsarbetet av Societetshuset i Öregrund, hur började den resan?

– Byggnaden var i bedrövligt skick och kommunen ville sälja den till en privatperson. Men några få entusiaster engagerade sig för att stoppa försäljningen, och jag kommer ihåg hur vi satt i den förfallna lokalen och fick beskedet att fullmäktige bordlagt frågan. Det var härligt!

4 Vad hände sedan?

– Någon bygdegårdsförening fanns inte i Öregrund, så först bildades en tillfällig inte-

RESTAURERING FULLT MÖJLIG. Arkitekten Björn Nilsson, som ledde restaureringsprojektet vid Societetshuset i Öregrund för 20 år sedan, har engagerat sig för ett bevarande av Societetshuset Källör i Östhammar.

FOTO: JOSEF NYLÉN

rimstyrelse. Det var namnlistor och opinionsbildning, och länsstyrelsen ställde upp med projekterings- och byggnadsvårdsmedel även om det inte var så mycket. Sedan tiggde vi ihop pengar från fonder, privatpersoner och lokala företag som skänkte möbler, dörrar och fönster mot att få sitt namn ingraverat.

5 Hur mycket stod Östhammars kommun för?

– Inte en krona, och det gick bra ändå.

6 Men de ekonomiska förutsättningarna skiljer sig väl ändå från hur det var på 1990-talet?

– Vill man riva huset så räknar man på ett sätt. Vi ser möjligheterna och räknar på ett annat sätt. Jag tror att man skulle komma oerhört långt med fyra eller fem miljoner kronor, jag tror till och med att man kan göra hela projektet klart för den summan. Får vi dessutom de 300 000 kronor som det skulle kosta kommunen att riva

byggnaden så har vi kommit en bra bit på väg.

7 Många vill ändå att huset ska rivras eftersom man vill se en hotellablering på tomten. Hur ser du på det?

– Jag har inget emot att man bygger en hotell- och konferensanläggning. En restaurerad 1890-talsbyggnad som påminner om Östhammars badortsepok, med en tuff 2020-talsbyggnad intill kunde bli ett fantastiskt komplement.

PERSONLIGT

Björn Nilsson

Björn Nilsson är KTH-utbildad arkitekt, född i Östhammar och sedan drygt 30 år bosatt i Öregrund. Han har gjort 230 restaureringsprogram, främst för olika byggnader vid bruken i Uppsala län. På 1990-talet ledde han restaureringsarbetet vid Societetshuset i Öregrund. Nu har han engagerat sig för ett återskapande av Societetshuset Källör i Östhammar i enlighet med byggnadens utseende på 1930-talet.

Bättre utsikt efter städdag

KARLHOLM. När Karlholm snyggas upp syns klockstapeln i samhället.

– Nu framträder miljön mycket bättre och på ett finare sätt i Karlholm. Syftet med den här dagen var att få det snyggare, säger Magnus Johansson för Idé och utvecklingsgruppen i Karlholm, som stod bakom manifestation.

Ett 25-tal personer slöt upp.

– Vi har länge talat om att återskapa den gamla miljön här i Karlholm och vi skulle vilja tömma dammen för att rensa bort ännu mer vass. Senast dammen tömdes var

1956. Inför den här städdagen fick vi god respons från Tierps kommun, som tagit på sig att frakta bort alla grenar och allt sly bara vi bär upp det till vägen.

Lördagen började med att dammen rensades. Över stora ytor på båda sidor av dammen rensades sly. Grenar och kvistar klipptes ner.

– Miljön såg risig ut när vi började. Nu har det blivit mer ljus och luft, vi ser betydligt många fler hus på andra sidan dammen än tidigare - och klockstapeln syns ända in i samhället, säger Magnus Johansson.

SÅGAR NER. Kjell Henning var med och snyggade till Karlholm.

FOTO: CHRISTER BERGSTRÖM

Ny dialog om bibliotek

ÖSTHAMMAR. Frågan om placeringen för ett nytt huvudbibliotek i Östhammar kommer inte att tas upp som ett beslutsärende vid fullmäktiges möte 23 april. Kommunstyrelsens arbetsutskott har i stället beslutat att kulturnämnden ska bjudas in till ett möte med arbetsutskottet 7 maj för att diskutera frågan.

– Kulturnämnden är beställare i det här, så de har kommandot, säger finanskommunalrådet Jacob Spangenberg (C).

Kvarteret skolan vid Brunnskolan är det ena huvudalternativet, medan Storbrunnsparken intill biografen är det andra. Pengar finns avsatta i budgeten för ökade hyreskostnader för ett nytt huvudbibliotek från år 2014.